

Performance Report - 2023

Expenditure Head - 241

Department of Public Enterprises

**Ministry of Finance, Economic Stabilization
and National Policies**

Content

Chapter 10 - Institutional Profile/ Executive Summary	1-4
1.1 Introduction	1
1.2 Vision, Mission, Objectives of the Department	1
1.3 Key Functions	2
1.4 Organizational Chart	3
1.5 Main Divisions of the Department	4
1.6 Funds Available under the Department	4
1.7 Details of the Foreign Funded Projects (If any)	4
Chapter 02 - Progress and the Future Outlook	5-6
Chapter 03 - Overall Financial Performance for the Year ended 31st December 2023	7-10
3.1 Statement of Financial Performance	7
3.2 Statement of Financial Position	8
3.3 Statement of Cash Flows	9
3.4 Notes to the Financial Statements	10
3.5 Performance of the Revenue Collection	11
3.6 Performance of the Utilization of Allocation	11
3.7 In terms of F.R.208, Grant of Allocations to this Department/ District Secretariat/ Provincial Council as an Agent of the Other Ministries/ Departments	11
3.8 Performance of the Reporting of Non-Financial Assets	12
3.9 Auditor General's Report	13 - 24
Chapter 04 - Performance Indicators	25 - 30
4.1 Performance Indicators of the Institute (Based on the Action Plan)	25 - 30
Chapter 05 - Performance of Achieving Sustainable Development Goals (SDG)	31 - 34
5.1 Identified Sustainable Developments Goals	31 – 32
5.2 The Achievement and Challenges of the Sustainable Development Goals	33- 34
Chapter 06 – Human Resource Profile	35 -40
6.1 Cadre Management	35
6.2 Impact of Excess and Shortages of Cadre for the Performance of the Entity	35
6.3 Human Resource Development	36-40
Chapter 07– Compliance Report	41-48

Chapter 01 - Institutional Profile/ Executive Summary

1.1. Introduction

The Department of Public Enterprises (PED) was re-established in 2002 with the view of Improving the performance of State Owned Enterprises (SOEs) ¹ through enhanced corporate governance by monitoring the performance of SOEs and as per the Part II of the Finance Act, No. 38 of 1971, establishing finance control over Public Corporations which are coming under the purview of the department.

SOEs remain as an integral component of Sri Lankan economy, being mostly prevalent in strategic sectors of the country including energy, water, banking and insurance, ports, commuter transportation, aviation and construction. Out of the 430 SOEs, 52 SOEs have been identified as strategically important State Owned Business Enterprises (SOBEs) ² that play a catalytic role in transforming the national economy to a high growth trajectory. At present, out of the SOE's, 305 SOEs are monitored by the PED and the rest of 125 come under the purview of the Department of National Budget (NBD).

1.2. Vision, Mission, Objectives of the Department

Vision

To be the apex body, which ensures good governance of Public Enterprises in Sri Lanka

Mission

Strengthening governance in Public Enterprises through best practices to optimize performance and to safeguard the public interest

Objectives

- Improving Good Governance in Public Enterprises
- Safeguard of the Public Interest
- Best practices to optimize performance

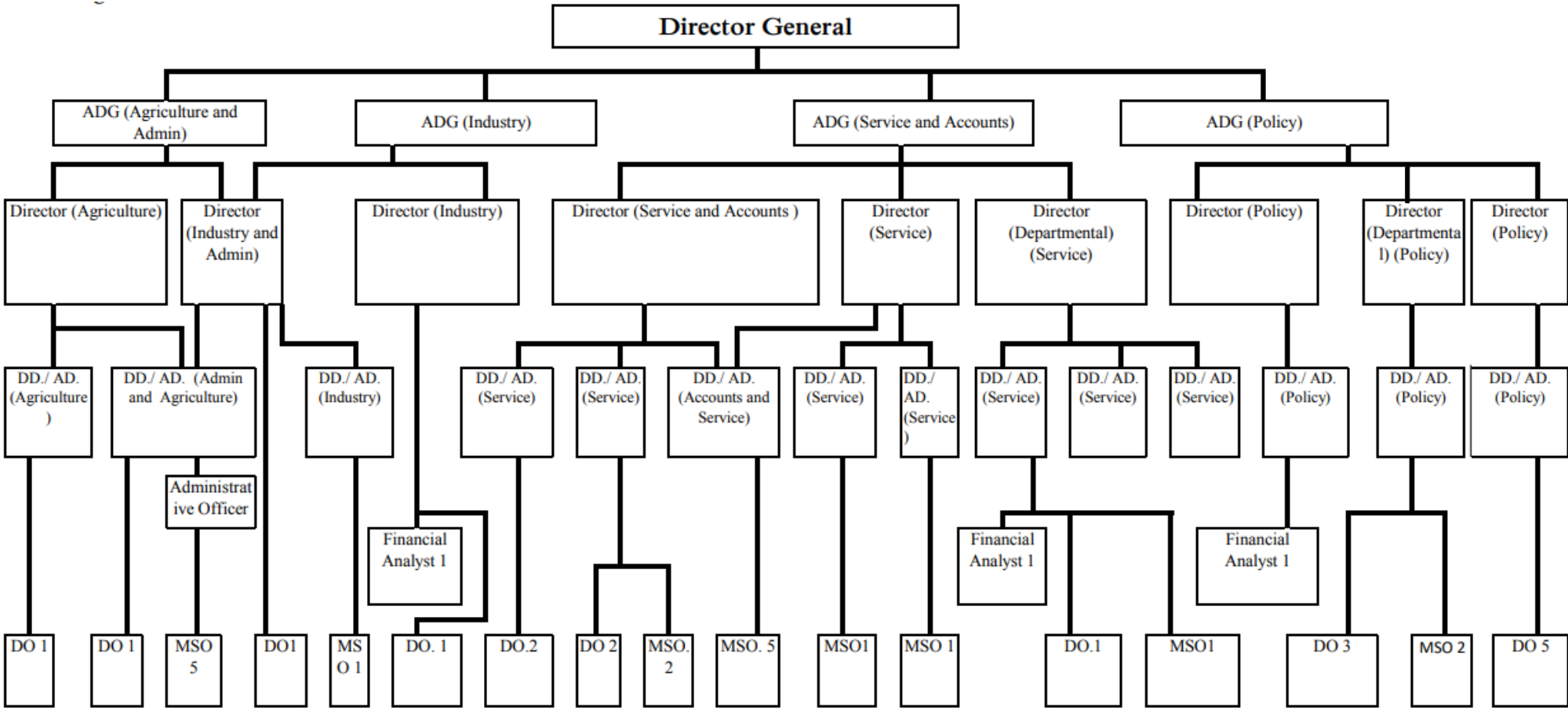
1. State Owned Enterprises are Public Corporations, Statutory Boards or any other entity vested with the government under any written law and Companies which have majority ownership to the government, registered under the Companies Act, which carry out commercial or non – commercial activities.

2. State Owned Business Enterprises are those State Owned Enterprises engaged in business activities and generate revenue by way of sale of goods or services

1.3. Key Functions

- Preparation of policies for SOE's.
- Giving instructions for implementing provisions in accordance with the Finance Act, No. 38 of 1971.
- Issue new circulars and guidelines to implement good governance in SOE's.
- Study and analyze the proposals of Cabinet Memorandums.
- Monitoring and supervising of SOEs.
- Follow up of Memorandum of Understanding (MOU) in relation to privatized SOEs and assist to solve relevant issues.
- Assist and participate to Committee on Public Enterprises (COPE) in Parliament.

1.4.Organizational Chart

ADG. - Additional Director General
DD. - Deputy Director
AD. - Assistant Director
DO - Development Officer
MSO. - Management Service Officer
K.K.S. - 08
Drivers - 08

1.5. Main Divisions of the Department

- Agricultural Division
- Service Division
- Policy Division
- Industrial Division
- Administration and Accounts Division

1.6. Funds Available under the Department

Fuel Price Stabilization Fund

1.7. Details of the Foreign Funded Projects (if any) – Not Relevant

Chapter 02 – Progress and the Future Outlook

The progress achieved by the Department of Public Enterprises in the year 2023, and its benefits to the people and the country as a whole and the progress expected to be achieved in the year 2024

I consider it an honor to provide a foreword to the performance report- 2023, which is a major achievement of the Department of Public Enterprises. Like the preceding years of 2021 and 2022, the year 2023 is also a year in which there were many challenges for the state owned enterprises (SOEs) and the national economy as a whole. The following points become important when considering the performance of the the Department of Public Enterprises in the year 2023.

In accordance with the recommendations of the International Monetary Fund, the Department of Public Enterprises has been able to create a web page dedicated for the release of the financial statements of the 52 major SOEs. Since the efficiency and effectiveness of the decisions made by the boards of directors of those SOEs are protected by the updated financial statements, and as it is a right of the public to get that information, such steps taken by the Department of Public Enterprises have been evaluated immensely.

However, considering the possible financial risks, a more practical approach has to be adopted to improve the performance of SOEs, which includes restructuring of business processes, entering into performance contracts, strict monitoring and operational activities in accordance with strategic plans. Accordingly, it is expected to reduce the financial pressure caused by the SOEs on the national economy and to increase the returns on investments made with public funds in the medium term.

The support of the Department of Public Enterprises has been given to make the necessary strategic decisions to meet the conditions included in the Extended Credit Facility Agreement of the International Monetary Fund. Introducing cost-adjusted pricing for the energy sector, restructuring the balance sheets of selected state-owned enterprises, proper publishing of the financial statements of major state-owned enterprises, etc. are the leading tasks.

Even in the challenging economic situation in the year 2023, the Department of Public Enterprises managed to lead State-owned enterprises to play a prominent role in securing the quality of life and livelihoods of the people by providing essential services such as water, electricity, medicine, aviation services, fuel and especially banking services by providing loan concession periods for small and medium enterprises.

In the year 2023, it has been able to collect a non-taxable income of 60,497 million rupees from State-owned corporations and statutory boards. It is 145 percent according to the revised estimate of that year. Furthermore, it has been able to collect a dividend income of Rs. 15,204 million from the State -owned companies in the year 2023, which is 174 percent compared to the revised estimate of that year.

Compared to the year 2022, the dividend income has been increased by 150 percent and the tax income by 175 percent in the year 2023.

By the end of 2022, the information of 101 SOEs was included in the Management Information System (PED MIS) of the State Enterprise Department, which was introduced to efficiently obtain the information needed to analyze the operations and financial performance of state enterprises and, in the year 2023, the information related to 30 more SOEs was included in the system.

Similarly, 04 awareness programmes on the Management Information System of the Department of Public Enterprises were conducted in the year 2023 for the high management officials including the chairpersons representing the 30 SOEs, under the leadership of the supervision Division of the Department.

A workshop was held in May 2023, under the chairmanship of the Honorable Chairman of the Committee on Public Enterprises and the Auditor General for the Treasury representatives representing the Board of Directors of Public Enterprises in order to clarify their responsibility. Also, an awareness program on accounting standards and auditing standards to implement the recommendations of the workshop had been held in July 2023 for the Treasury representatives, with the participation of external resource persons.

Royalty was analyzed for the Geological Survey and Mines Bureau in order to increase the state revenue and, a new method of charging Royalty was also introduced.

For the first time, an annual report was prepared for the year 2022 on behalf of the Department of Public Enterprises and the report was submitted to the competition for selecting the best annual report held by the Association of Public Finance Accountants of Sri Lanka (APFASL).

Furthermore, in the year 2023, the management information system of this department was developed in a way that is convenient for users.

According to the recommendations of the Governance Diagnostic Assessment report of the International Monetary Fund, the names of the board members and chief executive officers of the 52 major state-owned enterprises were published on the website of the Department of State Enterprises.

Necessary supervision was strengthened to avoid existing delays and deficiencies in preparation of annual reports as well as obtaining audited annual accounts. With a special focus on the 52 major state-owned enterprises, the state-owned enterprises with delays and deficiencies in the accounts were invited and given necessary advice, technical assistance and guidance and, the progress of those state-owned enterprises is continuously and closely being monitored.

It has been informed by the Circular No: PED 01/2021 (iii) that all state owned enterprises should prepare administrative and financial manuals in terms of the provisions of the operation manual for state-owned enterprises issued in the year 2021, for their institutions and submit them for the approval of the Department of Public Enterprises. In addition, it has been informed by the circular No: PED 01/2021 (ii) that all parent companies should prepare a Subsidiary company policy for their Subsidiary companies before the end of 2023. The progress of these activities is expected to be monitored in the year 2024.

I greatly appreciate the support given by the Secretary to the Treasury and the Deputy Secretaries to the Treasury for the success of the above tasks, and I express my gratitude to the officers of the Treasury and especially to my staff in the Department of Public Enterprises.

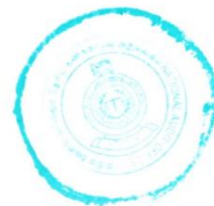
P. A.S. Athula Kumara
Director General
Department of Public Enterprises

P. A. Susantha Athula Kumara
Director General
Department of Public Enterprises
General Treasury
Colombo 01.

Chapter 03 - Overall Financial Performance for the Year ended 31st December 2023

3.1 Statement of Financial Performance

Statement of Financial Performance for the period ended 31st December 2023				ACA -F	
Revised Budget Allocations 2023	Note	Actual			
Rs.		2023 Rs.	2022 Rs.		
- Revenue Receipts		75,701,120,763	28,092,481,812		
- Income Tax	1	-	-		
- Taxes on Domestic Goods & Services	2	-	-		
- Taxes on International Trade	3	-	-		
- Non Tax Revenue & Others	4	75,701,120,763	28,092,481,812	ACA-1	
50,402,457,000		75,701,120,763	28,092,481,812		
- Total Revenue Receipts (A)					
- Non Revenue Receipts		-	-		
- Treasury Imprests		263,312,929,972	111,784,487,387	ACA-3	
- Deposits		345,475	36,625	ACA-4	
- Advance Accounts		6,885,550	4,789,127	ACA-5	
- Other Main Ledger Receipts		334,559,087,285	185,391,245,045		
- Total Non Revenue Receipts (B)		597,879,248,281	297,180,558,184		
- Total Revenue Receipts & Non Revenue Receipts C = (A)+(B)		673,580,369,044	325,273,039,995		
- Remittance to the Treasury (D)		33,378,088	800,596,332		
- Net Revenue Receipts & Non Revenue Receipts E = (C)-(D)		673,546,990,956	324,472,443,663.00		
- Less: Expenditure					
- Recurrent Expenditure					
75,210,000 Wages, Salaries & Other Employment Benefits	5	65,348,699	71,681,704		
547,412,000 Other Goods & Services	6	511,649,673	26,876,836	ACA-2(ii)	
1,928,000 Subsidies, Grants and Transfers	7	1,726,882	775,304		
- Interest Payments	8	-	-		
- Other Recurrent Expenditure	9	-	-		
624,550,000		578,725,254	99,333,844		
- Total Recurrent Expenditure (F)					
- Capital Expenditure					
- Rehabilitation & Improvement of Capital Assets	10	-	-		
3,000,000 Acquisition of Capital Assets	11	1,558,734	763,636	ACA-2(ii)	
- Capital Transfers	12	-	-		
313,927,060,600 Acquisition of Financial Assets	13	263,847,084,631	136,895,097,785		
1,500,000 Capacity Building	14	840,005	476,093		
5,156,049,275 Other Capital Expenditure	15	5,156,049,275	-		
319,087,609,875		269,005,532,645	136,896,337,513		
- Total Capital Expenditure (G)					
- Deposit Payments		348,975	39,050	ACA-4	
- Advance Payments		5,713,760	3,825,027	ACA-5	
- Other Main Ledger Payments		333,536,806,685	159,825,526,288		
- Total Main Ledger Expenditure (H)		333,542,869,419	159,829,390,364		
- Total Expenditure I = (F+G+H)		603,127,127,318	296,825,061,721		
- Balance as at 31st December J = (E-I)		70,419,863,639	27,647,381,943		
- Balance as per the Imprest Adjustment Statement		70,419,863,639	27,647,381,943	ACA-7	
- Imprest Balance as at 31st December		-	-	ACA-3	
		70,419,863,639	27,647,381,943		

3.2 Statement of Financial Position

ACA-P

Statement of Financial Position As at 31st December 2023

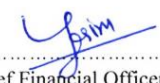
		Actual	
	Note	2023	2022
		Rs	Rs
<u>Non Financial Assets</u>			
Property, Plant & Equipment	ACA-6	38,222,748	36,664,014
<u>Financial Assets</u>			
Advance Accounts	ACA-5/5(a)	9,796,086	10,967,876
Cash & Cash Equivalents	ACA-3	-	-
Total Assets		48,018,834	47,631,890
<u>Net Assets / Equity</u>			
Net Worth to Treasury		9,796,086	10,964,376
Property, Plant & Equipment Reserve		38,222,748	36,664,014
Rent and Work Advance Reserve	ACA-5(b)		
<u>Current Liabilities</u>			
Deposits Accounts	ACA-4	-	3,500
Unsettled Imprest Balance	ACA-3	-	-
Total Liabilities		48,018,834	47,631,890

Detail Accounting Statements in ACA format Nos. 1 to 7 presented in pages from 01 to 26 and Annexures to accounts presented in pages from 27 to 32 form an integral part of these Financial Statements. The Financial Statements have been prepared in complying with the Generally Accepted Accounting Principles whereas most appropriate Accounting Policies are used as disclosed in the Notes to the Financial Statements and hereby certify that figures in these Financial Statements, Notes to accounts and other relevant accounts were reconciled with the Treasury Books of Accounts and found in agreement.

We hereby certify that an effective internal control system for the financial control exists in the Reporting Entity and carried out periodic reviews to monitor the effectiveness of internal control system for the financial control and accordingly make alterations as required for such systems to be effectively carried out.

Chief Accounting Officer
Name: _____
Designation: _____
Date: 27/12/24

Accounting Officer
Name: _____
Designation: _____
Date: 21.02.2024

Chief Financial Officer/ Chief Accountant/
Director (Finance)/ Commissioner (Finance)
Name: _____
Date: 21.02.2024

K.M.M. Siriwardana
Secretary to the Treasury and
Secretary to the Ministry of Finance
Economic Stabilization and National Policies
The Secretariat
Colombo 01.

P. A. Susantha Athula Kumara
Director General
Department of Public Enterprises
General Treasury
Colombo 01.

Y.L. Wijesuriya
Assistant Director (Finance)
Department of Public Enterprises
General Treasury
Colombo 01

3.3 Statement of Cash Flows

ACA-C

Statement of Cash Flows for the Period ended 31st December 2023

	Actual	
	2023 Rs.	2022 Rs.
Cash Flows from Operating Activities		
Total Tax Receipts	-	-
Fees, Fines, Penalties and Licenses	-	-
Profit	-	-
Non Revenue Receipts	5,276,049,275	445,177,934
Revenue Collected on behalf of Other Revenue Heads	4,066,330	-
Imprest Received	263,312,929,972	111,784,487,387
Recoveries from Advance	7,343,852	4,853,028
Deposit Received	345,475	36,625
Other Main Ledger Receipts	334,559,087,285	25,565,718,758
Total Cash generated from Operations (A)	603,159,822,189	137,800,273,732
Less - Cash disbursed for:		
Personal Emoluments & Operating Payments	576,689,172	98,465,850
Subsidies & Transfer Payments	1,726,882	775,304
Expenditure incurred on behalf of Other Heads	216,900	234,650
Imprest Settlement to Treasury	33,378,088	800,596,332
Advance Payments	5,122,843	3,825,027
Deposit Payments	348,975	39,050
Other Main Ledger Payments	333,536,806,685	-
Total Cash disbursed for Operations (B)	334,154,289,544	903,936,213
NET CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES(C)=(A)-(B)	269,005,532,645	136,896,337,519
Cash Flows from Investing Activities		
Interest	-	-
Dividends	-	-
Divestiture Proceeds & Sale of Physical Assets	-	-
Recoveries from On Lending	-	-
Total Cash generated from Investing Activities (D)	-	-
Less - Cash disbursed for:		
Capital Expenditure	269,005,532,645	136,896,337,519
Total Cash disbursed for Investing Activities (E)	269,005,532,645	136,896,337,519
NET CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES(F)=(D)-(E)	(269,005,532,645)	(136,896,337,519)
NET CASH FLOWS FROM OPERATING & INVESTMENT ACTIVITIES (G)=(C) + (F)	(0)	-
Cash Flows from Financing Activities		
Local Borrowings	-	-
Foreign Borrowings	-	-
Grants Received	-	-
Total Cash generated from Financing Activities (H)	-	-
Less - Cash disbursed for:		
Repayment of Local Borrowings	-	-
Repayment of Foreign Borrowings	-	-
Total Cash disbursed for Financing Activities (I)	-	-
NET CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES (J)=(H)-(I)	-	-
Net Movement in Cash (K) = (G) + (J)	-	-
Opening Cash Balance as at 01st January	-	-
Closing Cash Balance as at 31st December	-	-

3.4. Notes to the Financial Statements

Basis of Reporting

1) Reporting Period

The reporting period for these Financial Statements is from 01st January to 31st December 2023.

2) Basis of Measurement

The Financial Statements have been prepared on historical cost modified by the revaluation of certain assets and accounted on a modified cash basis, unless otherwise specified.

The figures of the Financial Statements are presented in Sri Lankan rupees rounded to the nearest rupee.

3) Recognition of Revenue

Exchange and non exchange revenues are recognised on the cash receipts during the accounting period irrespective of relevant revenue period.

4) Recognition and Measurement of Property, Plant and Equipment (PP&E)

An item of Property, Plant and Equipment is recognized when it is probable that future economic benefit associated with the assets will flow to the entity and the cost of the assets can be reliably measured.

PP&E are measured at a cost and revaluation model is applied when cost model is not applicable.

5) Property, Plant and Equipment Reserve

This reserve account is the corresponding account of Property Plant and Equipment.

6) Cash and Cash Equivalents

Cash & cash equivalents include local currency notes and coins in hand as at 31st December 2023.

* In cases where there are transactions which are specific to a particular reporting entity, relevant information can be entered in and revisions can be made as needed in the formats and the disclosure required for those specific transactions may be included under "Reporting Basis"

* Only the accounting policies relevant to the reporting entity should be disclosed under the reporting basis.

3.5 Performance of the Revenue Collection

Revenue Code	Description of the Revenue Code	Revenue Estimate		Collected Revenue	
		Initial Estimate (Rs.)	Revised Estimate (Rs.)	Amount (Rs.)	As a % of Revised Revenue Estimate
2002.03.00	Profits	73,000,000,000	41,669,457,000	60,496,772,520	145 %
2002.04.00	Dividends	6,000,000,000	8,733,000,000	15,204,348,243	174 %

3.6 Performance of the Utilization of Allocation

Type of Allocation	Allocation		Actual Expenditure (Rs.)	Allocation Utilization as a % of Final Allocation
	Initial (Rs.)	Revised (Rs.)		
Recurrent	624,550,000	624,550,000	578,725,254	93%
Capital	75,554,500,000	319,087,609,875	269,005,532,645	84%

3.7 In terms of F.R.208 Grant of Allocations to this Department/ District Secretariat/ Provincial Council as an Agent of the Other Ministries/ Departments

(Rs.)

Serial No.	Allocation Received from which Ministry/ Department (Rs.)	Purpose of the Allocation	Allocation		Actual Expenditure (Rs.)	Allocation Utilization as a % of Final Allocation
			Original (Rs.)	Revised (Rs.)		
--	--	--	--	--	--	--

3.8 Performance of the Reporting of Non-Financial Assets

Assets Code	Code Description	Rs.			
		Balance as per Board of Survey Report as at 31.12.2023 (Rs.)	Balance as per Financial Position Report as at 31.12.2023 (Rs.)	Yet to be Accounted (Rs.)	Reporting Progress as a %
9151	Building and Structures	1,047,564.35	1,047,564.35	--	100%
9152	Machinery and Equipment	22,375,183.49	22,375,183.49	--	100%
9153	Land	N / A	-		
9154	Intangible Assets		-		
9155	Biological Assets		-		
9160	Work in Progress		-		
9180	Lease Assets		-		

3.9 Auditor General's Report

ජාතික විගණන කාර්යාලය தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம் NATIONAL AUDIT OFFICE

216

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

විපිඩ්/පී/පීපීඩ්/එස්පී/2023/05

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2024 මැයි 31 දින

ගණන්දීමේ නිලධාරී

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව

ශීර්ෂය 241 - රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති සම්පිණ්ඩන වාර්තාව.

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 241 - රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ සඳහන් වේ. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව යථා කාලයේදී නිකුත් කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු විගණකාධිපති වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

215

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

214

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනත්තාත්වික මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරමි.

1.5 වෙනත් නෛතික අවධානය පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

253

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 ආදායම් කළමනාකරණය

2.1.1 ආදායම් ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමේ දුර්වලතා

2015 ජුනි 22 දිනැති 01/2015 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති වක්‍රලේඛයේ 03 ඡේදය හා මුදල් රෙගුලාසි 142 ප්‍රකාරව ආදායම් පුරෝකථනය සහ ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම විධිමත් පරිදි සිදු කර නොතිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

(අ) ආදායම් සංකේතාංකය 20:02:03:00 - ලාභ

- (i) 2023 වර්ෂය සඳහා ලාභ ආදායම් සංකේතාංක 20.02.03.00 වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු.41,669,457,000 ක් වූ අතර තත්‍ය ආදායම රු.60,496,772,520 ක් වීම හේතුවෙන් එය ඇස්තමේන්තුගත ආදායමින් සියයට 145 ක් වී තිබුණි.
- (ii) ලාභ ආදායම් සංකේතාංක 20.02.03.00 ට අදාළව රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 10ක ආදායම් ඇස්තමේන්තුවලට සාපේක්ෂව තත්‍ය ආදායමේ අඩුවීම සියයට 3 ක් 88 ක් අතර පරාසයක පැවතුණි.
- (iii) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 08 කට අදාළව ලාභ ආදායම් ඇස්තමේන්තු කර නොතිබුණත්, එම ව්‍යවසායන්ගෙන් රු. මිලියන 6,396 ක ලාභ ආදායමක් ලැබී තිබුණි.
- (iv) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 12 කින් ඇස්තමේන්තු කරන ලද ලාභ ආදායමට වඩා වැඩියෙන් සියයට 25 ක සිට 300 ක දක්වා පරාසය ලාභ ප්‍රමාණයකින් ආදායමට දායක වී තිබුණි.
- (v) ආදායම් සංකේත 20.02.03.00 - (ලාභ) යටතට දායක විය යුතු රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධීක්ෂණයට ලක් වන ආයතන එනම්, සංස්ථා 38 ක් සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන 46 ක් පැවතිය ද, 2023 වර්ෂයේ ලාභ යටතට දායකය වන ආදායම් ඇස්තමේන්තුව සැකසීමේදී ආයතන 34 ක් එනම්, මුළු ප්‍රමාණයෙන් සියයට 40 ක් පමණක් ඇතුළත් කර තිබුණි. ඒ අනුව, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්ගෙන් සියයට 60 ක් ලාභ ආදායමට කිසිදු දායකත්වයක් ලබා ගත නොහැකි ආයතන ලෙස ඇස්තමේන්තු සකස් කර තිබුණි.

(ආ) ආදායම් සංකේතාංකය 20:02:04:00 - ලාභාංශ ආදායම

- (i) 2023 වර්ෂයේ ආදායම් සංකේතාංක 20.02.04.00 - ලාභාංශ ආදායම සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ආදායම රු. 8,733,000,000 ක් වූ අතර තත්ත්ව ආදායම රු.15,204,348,243 ක් වීම හේතුවෙන් එය ඇස්තමේන්තුගත ආදායම ඉක්මවා රු.6,471,348,243 ක් රැස්කරගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, එය ඇස්තමේන්තු ගත ආදායමට වඩා සියයට 74 ක වැඩි වීමකි.
- (ii) රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 03 කින් රු.මිලියන 134 ක ලාභාංශ ආදායමක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද එම ආයතනවලින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලාභාංශ ආදායමට කිසිදු දායකත්වයක් ලබාදී නොතිබුණි.
- (iii) රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 04 ක ලාභාංශ ආදායම් ඇස්තමේන්තුවට සාපේක්ෂව, තත්ත්ව ආදායමේ අඩුවීම සියයට 47 ත් 92 ත් අතර පරාසයක පැවතුණි.
- (iv) රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 13 කින් ලබා ගැනීමට ඇස්තමේන්තු කළ ලාභාංශ ආදායම ඉක්මවා සියයට 33ක සිට සියයට 2,500 ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රමාණයකින් ලාභාංශ ආදායමට දායක වී තිබුණි.
- (v) 2023 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු ගත ලාභාංශ ආදායමට ඇතුළත් නොකරන ලද රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 4 ක්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලාභාංශ ආදායමට රු.මිලියන 7,131.2 කින් දායක වී තිබුණි.

(ඇ) විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධීක්ෂණයට ලක්වන රාජ්‍ය සමාගම් 50ක් තිබුණද, ත්‍රමෝපායිකව වැදගත් වන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් යටතට ඇතුළත් කර තිබුණේ රාජ්‍ය සමාගම් 16 ක් පමණක් බව නිරීක්ෂණය විය.

2.2 වියදම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) මූලික වියදම් ඇස්තමේන්තුව හා සංශෝධිත වියදම් ඇස්තමේන්තුව සැසඳීමේදී වැය විෂයන් 14 කට අදාළව විචලනාවය සියයට 40 ක අඩුවීමේ සිට සියයට 326 ක වැඩිවීම දක්වා පරාසයක් තුළ වෙනස් ව තිබුණි.

211

(ආ) පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 6 ක් සහ මූලධන වැය විෂයයන් 02 ක් සඳහා අධි ප්‍රතිපාදන සැලසීම හේතුවෙන් එම ප්‍රතිපාදන වර්ෂය තුළ උපයෝජනය කළ පසු රු.50,125,840,726 ක ඉතිරියක් පැවති අතර, එම ඉතිරිය ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 7 සිට සියයට 48 අතර පරාසයක ප්‍රතිශතයක් ගෙන තිබුණි.

(ඇ) 2023 ජනවාරි 27 දිනැති අංක 01/2023 දරන අයවැය චක්‍රලේඛයේ 2(ඇ) (iii) ඡේදය ප්‍රකාරව වැය විෂය 1003 - වෙනත් දීමනා සඳහා වෙන්කර ඇති ප්‍රතිපාදන ද අවම වශයෙන් සියයට 06 කින් අඩුකළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම වැය විෂය යටතේ වූ ඉතිරිය රු.1,106,269 ක් පමණක් වූ අතර, එය ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4ක් වී තිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූලික ඇස්තමේන්තුව මගින් ප්‍රතිපාදන කර නොගත් ඇති වැය විෂයයන් 13 ක් වෙනුවෙන් පරිපූරක ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදන මගින් එකතුව රු.114,533,109,879 ක් වූ ප්‍රතිපාදන වෙන් කරවාගෙන තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

2.3 බැඳීම් හා බැරකම්වලට එළඹීම

මු.රෙ.94(1) ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සේවයක් හෝ සැපයුමක් සඳහා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවල ඒ සඳහා වූ මුදල් ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා කිසිම වියදමකට හෝ බැඳීමකට නොබැඳිය යුතු වුවද, වැය විෂයය 241-1-1-1402 යටතේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් රු.64,590 ක් වී තිබූ නමුත්, එම ඉතිරිය ඉක්මවා රු.27,857 ක බැරකමකට බැඳී තිබුණි.

2.4 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

2020 අගෝස්තු 28 දිනැති රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ අංක 2022/02 හි 10 ඡේදය හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ (2)16 වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිවරයා වෙත වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාවද ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2023 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව 2024 පෙබරවාරි 28 දින වන විට විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) 2008 මැයි 22 දින මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 1550/7 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 7 ඡේදය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවෙන් ආරම්භ වන ගුවන් ගමන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත නිකුත් කරන හෝ අලෙවි කරන සෑම මගී ප්‍රවේශ පත්‍රයක් සම්බන්ධයෙන්ම එවැනි ටිකට්පත් විකිණීමේ ආකාරය සහ හෝ නිකුත් කිරීම නොසලකා ඇ.ඩො. 60 ක අධිභාරයක් හෝ එම මුදලට සමාන මුදලක් අය කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම ගැසට් පත්‍රයේ 8 ඡේදය ප්‍රකාරව එලෙස එකතු කරගනු ලබන අධිභාර මුදල් සිවිල් ගුවන් සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් නියම කළ හැකි පරිදි ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතු බවත් දක්වා ඇත. ඒ අනුව 2008 අගෝස්තු 01 දින සිට 2023 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරිය විසින් අධිභාරය ලෙස රු.මිලියන 22,113 ක් එකතු කර ගෙන තිබුණ ද, එම මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කර නොතිබුණි. තවද මේ සම්බන්ධයෙන් 2017 ජුනි 12 දින නීති කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ මතය වන “මෙම අධිභාරය තවදුරටත් අය කර ගැනීමට හැකියාව ඇති බවත්, එම අධිභාර මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කිරීමේ නීතිමය බැඳීමක් පවතින බවත්” සඳහන් කර 2017 අප්‍රේල් 07 දිනැති නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපිය ද සමඟ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් දැනුවත් කර තිබුණි. එසේ වුවද, විගණන දිනය වන විටත් මෙම අධිභාර මුදල සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරියෙන් අයකර ගැනීමට රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ප්‍රාග්ධන දායකත්වය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරන ලදී.

(i). 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රජය විසින් ප්‍රාග්ධන දායකත්වය ලෙස රු.1,124,665,353,761 ක් සපයා තිබූ රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 13 ක 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම වටිනාකම රු.1,047,966,900,772 ක් වූ අතර, එම ආයතනවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඒවායේ ශුද්ධ වත්කම් (මුළු වත්කම් - මුළු බාහිර වගකීම්) වල අගය සෘන රු.630,632,144,273 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූල්‍ය වත්කම් යටතේ මෙම ප්‍රාග්ධන දායකත්වයන් දක්වා ඇති නමුත්, එහි වටිනාකම පූර්ණ වශයෙන් අපහායනය (impairment) වී, අදාළ ආයතන මුළුමනින්ම බාහිර වගකීම් යටතේ පවත්වාගෙන යන තත්ත්වයකට

209

පත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, මේ සඳහා මූලික වශයෙන් බලපා ඇත්තේ අදාළ ආයතන අලාභ ලැබීම හේතුවෙන් රඳවා ගත් ලාභය සෘන අගයක් ගැනීම බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

- (ii). 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.1,019,627,985,708 වන සහ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.892,034,785,542 ක් වූ රජයේ ප්‍රාග්ධන වටිනාකමක් සහිත රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 05 ක 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ වත්කම්වල වටිනාකම රු.371,771,137,033 ක් පමණක් විය. ඒ අනුව මෙම රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් වල ආයෝජනය කර ඇති ප්‍රාග්ධන දායකත්ව වටිනාකම අපහායනයට (impairment) ලක් වෙමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය .
- (iii). 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සඳහා ප්‍රාග්ධන දායකත්ව වටිනාකම රු.2,165,981,657,905 ක් වූ අතර, එයින් රු.2,121,653,720,125 ක් රජයේ සංස්ථා, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ රජය සතු සමාගම්වල ආයෝජනය කර තිබුණි. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ රජය සතු මෙම ව්‍යාපාර ආයතනවල ශුද්ධ වත්කම්වල මුළු වටිනාකම 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.1,669,676,388,290 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව, ඉහත වර්ග තුනට අදාළ රජයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය එම ආයතනවල ශුද්ධ වත්කම්වලට සාපේක්ෂව සියයට 21 කින් හෙවත් රු.451,977,331,835 කින් අපහායනය වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (iv). 2022 වර්ෂය තුළදී රජය විසින් ආයෝජනය කරන ලද ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල 32 කට අදාළව රු.117,718,706,426 ක ශුද්ධ ලාභයක් උපයා තිබුණ ද, රාජ්‍ය සංස්ථා 36 කට සහ රජය සතු සමාගම් 30 කට අදාළව පිළිවෙලින් රු.804,795,113,607 ක් හා රු.133,722,486,417 ක් ලෙස ශුද්ධ අලාභ ඉපයීම හේතුවෙන් මෙම ආයතන 98 ට අදාළව සමස්තයක් වශයෙන් රු.820,798,893,548 ශුද්ධ අලාභයක් උපයා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව 2022 වර්ෂයේ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය 22,181,000 වූ අතර, ඒ අනුව රජය සතු ව්‍යාපාර ආයතන 98 ක් වෙනුවෙන් 2022 වර්ෂය සඳහා දරා ඇති ඒක පුද්ගල ශුද්ධ අලාභය රු.37,000 ක් පමණ වන බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.
- (iv). 2022 වර්ෂය අවසානය වන විට රාජ්‍ය ව්‍යාසායන් 17 කට අදාළව ජංගම අනුපාතය දුර්වල තත්ත්වයක පැවතුණි. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ගුවන් සමාගමේ ජංගම අනුපාතය 0.15 ක් වැනි ඉතාමත් පහළ අගයක පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ

288

අනුව, මෙම රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ද්‍රවශීලතා දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දීමේ ඉහළ අවධානමක් ඇති බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

- (v). 2022 වර්ෂය අවසානය වන විට රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 16 ක් සම්බන්ධයෙන් අධි ප්‍රාග්ධන තෝලන තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙහි ඇතැම් ආයතනවල රජයේ ප්‍රාග්ධනයට වඩා ගෙවීමට ඇති දිගුකාලීන ණය ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි. තවද රජයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය සෘන අගයක් ගෙන ඇති රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ද නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ආයතන මුළුමනින්ම දිගුකාලීන ණය මගින් මූල්‍යනය කර තිබුණි. ඒ අනුව මෙම සියලු ආයතන ඉහළ මූල්‍ය අවධානමකට (Financial Risk) මෙන්ම අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ දැඩි අවධානමකට මුහුණ දී ඇති බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.
- (vi). රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 8 ක් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සෘජු ශේෂ සනාථ කිරීම් අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ආයතනයන්හි රජයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 10,803 ක් වූ අතර, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම ශේෂය රු.මිලියන 4,323 ක් වීම හේතුවෙන් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 6,479 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (vii). රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 9 ක් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සෘජු ශේෂ සනාථ කිරීම් අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ආයතනයන්හි ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 994,992 ක් වූ අතර, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම ශේෂය රු.මිලියන 995,171 ක් වීම හේතුවෙන් රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 178 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (viii). 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරිපත් කළ සෘජු ශේෂ සනාථ කිරීම් සහ රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතර ආයතන 09 කට අදාළව රජයට අයත් කොටස් සංඛ්‍යාවෙහි වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 135 ක් අඩුවෙන් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ix). Sri Lanka Institute of Biotechnology (Pvt) Ltd ආයතනයෙන් ලද සෘජු ශේෂ සනාථ කිරීම් අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටසක මිල රු.10 ක් වූ කොටස් 52,472,573 ක් මහා භාණ්ඩාගාරය සතු බව සඳහන් කර තිබුණ ද, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සටහන් වී ඇත්තේ කොටසක මිල රු.100 ක් වූ කොටස් 200,000 ක

207

ප්‍රාග්ධන දායකත්වයක් පවතින බවයි. ඒ අනුව, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ආයතනයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ රු.504,725,732 ක් අඩුවෙන් සටහන් වී තිබුණි.

- (x). රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 04 කට අදාළව, එම ආයතනවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ආයතනයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 113,071 ක් වූ අතර, රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම ශේෂය රු.මිලියන 123,878 ක් වීම හේතුවෙන් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය රු.මිලියන 10,806 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (xi). රාජ්‍ය සමාගම් 02 ක හිමිකාරීත්වය දරන කොටස් සංඛ්‍යාව හා එහි නාමික අගය අනුව ගණනය කිරීමේදී 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටස් වටිනාකම රු.මිලියන 5,141 ක් වුවද, එය රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.මිලියන 14,476ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල කොටස් වටිනාකම රු.මිලියන 9,336ක් වැඩියෙන් ප්‍රාග්ධන දායකත්වය දක්වා තිබුණි.
- (xii). රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රජයට අයත් ව්‍යාපාරවල ප්‍රාග්ධන දායකත්වයේ වැඩිවීම රු.මිලියන 241,651 ක් වූ අතර, ඉන් රු.මිලියන 34,090 ක් එනම් සියයට 14 ක එක් එක් ආයතනවල පුනරාවර්තන ස්වරූපයේ එනම් ණය සහ ණය පොළී ගෙවීම් සහ වැටුප් හා වෙනත් ගෙවීම් සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය වෙතින් නිදහස් කරන ලද මුදල්වලින් සමන්විත විය.
- (xiii). රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 05 ක් සඳහා රු.මිලියන 176 ක ප්‍රාග්ධන දායකත්වයක් සිදුකර තිබුණ ද, ඒ වෙනුවෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයට හිමි කොටස් සංඛ්‍යාවෙහි වෙනසක් සිදු වී නොතිබුණි.
- (xiv). මිහින් ලංකා (පෞද්ගලික) සමාගම ඇවර කිරීම සම්බන්ධව අංක MOF/DG/LAD/CO/142/2017 හා 2017 ඔක්තෝබර් 30 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයෙහි යෝජනා අංක (අ), (ආ), හා (ඇ) සඳහා අංක අමප/17/2383/733/026-1 හා 2017 නොවැම්බර් 08 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙන් අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව භාණ්ඩාගාර ලේකම් විසින් සමාගම ඇවර කිරීම සඳහා විශේෂ යෝජනාවක් සම්මත කර වාණිජ මහාධිරණයෙන් කරන ලද ඉල්ලීමට අනුව 2018 මාර්තු 18 දින ඇවරකරුවකු අධිකරණය විසින් පත් කර තිබුණු තත්ත්වයකදී මහජන බැංකුවෙන් එම ආයතනය ලබා ගත් ණය වාරික හා

206

පොළිය ගෙවීම සඳහා 2021 හා 2022 වර්ෂ වෙනුවෙන් පිළිවෙලින් රු.මිලියන 272 ක් හා රු.මිලියන 441 ක් වශයෙන් එකතුව රු.මිලියන 713 ක් වූ මිහින් ලංකා (පෞද්ගලික) සමාගම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී මහා භාණ්ඩාගාරය වෙතින් ලබා දී තිබුණි.

(xv). සමාලෝචිත වර්ෂයේ රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ගිණුම් සටහන් 15 යටතේ ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයේ ආයෝජනය කරන ලද කොටස් ගණන සටහන් කර නොතිබුණු අතර වටිනාකම රු.1,271,480,516 ක් ලෙස සටහන් කර තිබුණි. තවද, ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයෙන් ලද ශේෂ සනාථ කිරීමේ ලිපිය අනුව, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා රජය සතු ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයේ කොටස් හිමිකාරීත්වය සියයට 50.23 ක් වුවද රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි එය සියයට 49.5 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

(xvi). රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රජයට අයත් ව්‍යාපාරවල ප්‍රාග්ධන දායකත්වයේ වැඩිවීම රු.මිලියන 269,386 ක් වූ අතර, ඉන් රු.මිලියන 228,771 හෙවත් සියයට 85 ක් 2023 සැප්තැම්බර් 26 දිනැති අමප 23/1812/604/118-1 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය යටතේ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගමෙහි ශේෂ පත්‍ර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යටතේ කරන ලද ස්කන්ධ ආයෝජනයන් හේතුවෙන් වැඩි වී තිබුණි.

(ඇ) "මහජන අභිලාෂයන් ආරක්ෂා කිරීම" යන ප්‍රධාන කාර්යය යටතේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධීක්ෂණය යටතේ පවතින ආයතන වල වාර්ෂික වාර්තා නියමිත දිනවල පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යයක් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් දෙපාර්තමේන්තුව ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i). රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධීක්ෂණයට ලක්වන ආයතන 305 ක් පැවතිය ද, 2024 මැයි 25 දින වන විට පාර්ලිමේන්තු නිල වෙබ් අඩවිය අනුව දෙපාර්තමේන්තුව ක්‍රමෝපායිකව වැදගත් ලෙස සලකන ලද ආයතන 52 අතුරින් ආයතන 33 ක පමණක් 2022 වර්ෂයට අදාළව වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර තිබුණි.

(ii). 2023 වර්ෂය වෙනුවෙන් 2024 මැයි 25 දින වන විට එකී රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 52 න් කිසිදු ආයතනයක වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

26

(iii). 2021 වර්ෂයේදී හඳුන්වා දෙන ලද රජය සතු ව්‍යවසායයන් සඳහා ආයතනික පාලනය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.2 පරිච්ඡේදය පරිදි වාර්ෂික කාර්යය සාධන ඇගයීම් රැස්වීමේ දී වාර්ෂික වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද ඒ පිළිබඳව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ මැදිහත්වීම ද ඉතා පහල මට්ටමක පැවතුන බව නිරීක්ෂණය විය.

4. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

4.1 අනුයුක්ත කාර්ය මණ්ඩලය හා තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය

(අ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට දෙපාර්තමේන්තුවේ පැවති තනතුරු පුරප්පාඩු 06 ක් අතරින් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 04 ක්, තෘතීයික මට්ටමේ තනතුරු 01 ක් සහ ප්‍රාථමික මට්ටමේ තනතුරු 01 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

(ආ) ද්විතීයික මට්ටමේ තනතුරු 05ක් අතිරික්තව පවතින අතර එය සංවර්ධන නිලධාරී තනතුරු 04කින් සහ ගිණුම් සහකාර තනතුරු 01කින් ද සමන්විත වී තිබුණි.

බී.ඒ.ඩී.ප්‍රනාන්දු
 ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර විගණකාධිපති
 විගණකාධිපති වෙනුවට

Chapter 04 – Performance Indicators

4.1. Performance Indicators of the Institute (Based on the Action Plan)

Specific Indicators	Real output as a percentage (%) of Expected Output				
	160% - 101%	100% - 90%	89% - 75%	74% - 50%	49% - 0%
1. Improve Good Governance in Public Enterprises					
1.1. Issuance of guidance and directives to establish financial discipline and good governance of SOEs					
Issuance of guidelines for collective agreements					
No. of Circulars		90%			
No. of Guidelines				50%	
No. of Manuals					
1.2. Issue a Guidelines for the Preparation of Administrative Manual					
No. of Administrative Manuals	Circular No.PED/ 01/ 2021(iii) and dated 27.09.2023 was issued in this regard.				
1.3 Handling Policy matters					
No. of matters handled	109%				
1.4. Handling Post privatization issues					
No. of issues handled			80%		
1.5. Issues of winding up institutions					
No. of meetings held		100%			
No. of Cabinet Papers submitted		100%			
1.6. Activities of Under Performing Act and the Companies Act					
2. Monitoring the Performance of Public Enterprises					
2.1. Monitoring of SOEs plans based on priority monitoring Levels of High, Medium and Low.					
Identification of Main issues of SOEs/ No of issues identified			78%		
Convene meetings or communication with Board of Directors to discuss issues if required.					
No of meetings held			85%		
Review Corporate plans, Action plans, Annual Budgets of 2023 and communicate identified issues with SOES where necessary					

Number of proposal evaluated and analyzed			79%		
2.2. Monitor the performances of SOEs periodically					
Develop monitoring formats and generate performance reports					
No of performance reports generated.	105%				
Identify the gaps between the Budgets and Actuals					
No of Performance take Review reports prepared		96%			
Inquire reasons and corrective actions taken. If necessary		100%			
2.3. Evaluating and analyzing business proposals.					
Number of proposal evaluated and analyzed		93%			
2.4. Provide observations and comments to the cabinet memoranda.					
No of observations and comments provided.		100%			
2.5. SOE issues handling					
No of letters written	103%				
No of meetings arranged/Minutes			83%		
No of Site visit done.				67%	
3. Safeguard Shareholder Interest					
3.1. Estimation of Levy/ Dividends of SOEs considering the Annual Budget and Strategic Plan and Financial position.					
No of Estimates made and total expected value from levy and dividends.	159%				
3.2. Collection of levy and dividend - 2023					
Amount of collected Levy and dividend in 2023	159%				
3.3. Participating in AGM / EGM					
No. of AGMs / EGMs Attended			87%		
3.4. Facilitating an effective Audit Monitoring regarding the actions taken by SOEs on issues raised by the Auditor General /External Auditors.					
No of communications in relating to Audit Issues made.				73%	
3.5. Provide Finance minister concurrence for SOEs for Finance Act provisions					
No of request letters received and No of Concurrence letters sent		93%			
3.6. Granting approvals for major transactions, subject to safeguarding the Treasury interes					
No. of approved major transactions			86%		
3.7. Conduct Treasury Rep meetings					
No of meetings arranged		100%			
awareness workshops held		100%			

3.8 Arrange Golden Shareholders meetings with representatives of RPCs.					
No. of meetings attended					
3.9 Statement of Collective Intent (SCI)					
Identification of SOEs for signing SCI		100%			
Preparation of SCI Agreements			83%		
Signing of SCI Agreements			83%		
Monitoring of SCI activities, monthly and bi-annually		100%			
4. Safeguard Public Interest					
4.1. Assisting the Parliamentary Committee on Public Enterprises.					
Preparation of COPE Reports					
No. of COPE reports prepared		100%			
Attend COPE meetings of relevant SOEs					
No. of COPE reports prepared		97%			
Follow up the implementation of COPE recommendations by SOEs					
No. of follow up letters sent			86%		
observations of the PED on COPE reports (Interim and Final) submitted in the Parliament					
No. of observation reports submitted		97%			
4.2. Following up on the timely submission of Annual Reports in Parliament					
No. of observations written on Annual Reports submitted to Cabinet of Ministers	106%				
Reporting to the Cabinet on late submission of Annual Reports in Parliament		98%			
4.3. Follow up actions taken on the implementation of budget proposals related to SOEs					
No of implemented proposals		100%			
No of Follow up meetings arranged		90%			
4.4. Preparation of Advance B. Account of Public Officers and Financial Statements					
Timely submission of Advance B. Account of Public Officers and Financial Statements in 2023 of relevant Institutions to the Auditor General		100%			
4.5. Preparation and timely submission of the Performance Report of 2023					
Preparation and submission of the draft performance report to the Auditor General within the prescribed period		100%			

4.6. Preparation of the relevant chapter for SOEs in the annual report of the Ministry of Finance -2023					
Timely submission of the chapter related to SOEs in the annual report of the Ministry of Finance		100%			
4.7. Preparation of chapter on SOEs of the Report on Fiscal Management Responsibility Act 2022					
Timely submission of the chapter showing the performance of SOEs in relation to the Financial Management Accountability Act 2023		100%			
4.8. Preparation and presentation of the chapter related to SOEs in the CBSL report					
Preparation and timely submission of the chapter related to SOEs in the report of the CBSL		100%			
4.9. Prepare and present the chapter related to state enterprises in the CBSL mid-annual report					
Preparation and submission of the chapter related to SOEs in the CBSL mid-annual report		100%			
4.10. Preparation of chapter on SOEs in Mid-year Fiscal Position Report					
Preparation and submission of the chapter related to SOEs in the Mid-year Fiscal Position Report		100%			
4.11. Updating personal files of the staff					
Updating the personal files of the officers currently serving in the department, and all the officers who have transferred to and from the department during the year.		100%			
4.12. Preparation of salary increments of the staff					
Providing salary increments to all eligible officers		100%			
4.13. Approving loan applications of the staff in accordance with existing procedures					
Approving loan applications of the staff in accordance with existing procedures		100%			
4.14. Updating leave records of officers					
Leave update of all the officers.		100%			
4.15. Preparation and implementation of procurement plan					
Preparation of procurement plan and its complete implementation			80%		
4.16. Management of Vehicle Pool of the Department					
Maintaining the vehicle pool of the department with proper management.		100%			
4.17. Management of letters received by the Department					
Forwarding all received letters to relevant divisions		100%			
4.18. Training programmes for the staff					
Taking into consideration the training needs of the officers and referring them to training programmes based on the need.			81%		

4.19. Total number of allowances and railway warrents applied for by staff					
Providing the total amount of allowances and railway warrents requested by the staff without delay.		100%			
4.20. Responsibility on maintaining an efficient accounting system within the department					
Keeping all accounts up-to-date through ITMIS, CIGAS, PAYROLL.		100%			
4.21. Reporting information related to accounting and decision-making process (Appropriation account, preparation of advance account of government officials)					
Prepare the draft appropriation account and advance account of government officials and submit it to the Auditor General within the prescribed period.		100%			
4.22. Preparation of relevant reports and upating and maintaining of them.					
Preparing, updating and maintaining of all accounts reports including monthly account summaries, bank reconciliation statements and submit them to the Internal Audit Division and the Auditor General's Department on the due date.		100%			
4.23. Performing tasks related to receipts and payments					
Accounting of receipts and making payments immediately upon receipt of imprests.		100%			
4.24. Preparation of estimates (2024- annual income estimates, annual expenditure estimates, annual budget estimates for advance accounts of government officials)					
Preparation of Annual income estimates, annual expenditure estimates, annual budget estimates for the advance accounts of government officials related to the year 2024 and submission to the Budget Department by the due date.		100%			
4.25. Establishment of formal internal control system					
Conducting regular inspections and taking corrective actions to carry out the accounting work formally in accordance with the prescribed accounting standards		100%			
4.26. Providing necessary support to the accounting officers regarding the accounting work					
Taking required measures to provide necessary training, advice and guidance to the accounting officers regarding the accounting work.		100%			
4.27. Carrying out tasks related to accounting and other activities of affiliated organizations in accordance with the provisions, legal regulations and Financial regulations related to the assigned scope.					
No. of reports sent on due date	Not Relevant				

4.28. Asset Management					
According to the needs of the Department of Public Enterprises, all activities related to fixed assets, including fixed asset purchase, maintenance and utilization activities, have been properly managed and maintaining receipts and issues of warehouse goods according to daily requirements and maintaining optimal stock levels according to proper procedures.		100%			
4.29. Providing information to the Internal Audit Division and the Auditor General's Department regarding the significant audit queries revealed during the audit conducted during the year under review.					
Providing information to the Internal Audit Division and the Auditor General's Department in due time regarding important audit queries revealed during the audit conducted during the year under review.		100%			

Chapter 05- Performance of Achieving Sustainable Development Goals (SDG

5.1 Identified Respective Sustainable Developments Goals

Goal/ Objective	Targets	Indicators of the achievement	Progress of the Achievement to date			
			0% -	50% - 74%	75%- 100%	101% - 110%
1. Promotion of development oriented policies that support entrepreneurship and creativity in line with productivity activities. Encourage micro, small and medium scale entrepreneurs to have access to financial services. (SDG.8.3)	Evaluating and Analyzing Business Proposals	Number of Business Proposals (41)			93%	
	Providing observations and comments on Cabinet memorandums	Number of Cabinet Memorandums Observed and Commented (152)			100%	
	Timely monitoring of state enterprises according to the level of priority in supervision at the upper, middle and lower levels	No of issues identified (369) No of meetings arranged (109) Number of plans reviewed (95)			78% 85% 79%	
	Handling / Solving Problems in Public Enterprises	No of letters written (2635) No of meetings Arranged (166) No of Site visit done (18)		67%	83%	103%
	Implementation of Budget Proposals for Public Enterprises	Number of Budget Proposals Implemented (25)			100%	

2. Encourage all companies to use sustainable development and integrate sustainable information into their reporting process. (SDG.12.5)	Monitoring the Performance of Public Enterprises	Number of review reports prepared (242)			100%	
	Monitoring Public Enterprises through Database	Number of State Owned Enterprises Entered into the Database (30)			90%	
3. Promoting sustainable public procurement practices in line with national policies and priorities. (SDG.12.7)	Facilitate for actions taken by the Auditor General and External Auditors on effective audit supervision with regard to the issues on public enterprises	Number of remedies taken (16)			100%	
	Assisting the Parliamentary Committee on Public Enterprises	Number of reports prepared (37)			100%	
	Attending the Parliamentary Committees on Public Enterprises	Number of meetings (35)			97%	
	Follow-up on submission of Annual Reports to Parliament on time	No. of observations written on Annual Reports (120) Number of reports submitted (44)				106% 98%

5.2 Achievements and challenges in achieving sustainable development goals

In accordance with the recommendations of the International Monetary Fund, the Department of Public Enterprises has been able to create a web page dedicated for the release of the financial statements of the 52 major SOEs. Since the efficiency and effectiveness of the decisions made by the boards of directors of those SOEs are protected by the updated financial statements, and as it is a right of the public to get that information, such steps taken by the Department of Public Enterprises have been appraised immensely.

However, considering the possible financial risks, a more practical approach has to be adopted to improve the performance of SOEs, which includes restructuring of business processes, entering into performance contracts, strict monitoring and operational activities in accordance with strategic plans. Accordingly, it is expected to reduce the financial pressure caused by the SOEs on the national economy and to increase the returns on investments made with public funds in the medium term.

The support of the Department of Public Enterprises has been given to make the necessary strategic decisions to meet the conditions included in the Extended Credit Facility Agreement of the International Monetary Fund. Introducing cost-adjusted pricing for the energy sector, restructuring the balance sheets of selected state-owned enterprises, proper publishing of the financial statements of major state-owned enterprises, etc. are the leading tasks.

Even in the challenging economic situation in the year 2023, the Department of Public Enterprises managed to lead State-owned enterprises to play a prominent role in securing the quality of life and livelihoods of the people by providing essential services such as water, electricity, medicine, aviation services, fuel and especially banking services by providing loan concession periods for small and medium enterprises.

By the end of 2022, the information of 101 SOEs was included in the Management Information System (PED MIS) of the State Enterprise Department, which was introduced to efficiently obtain the information needed to analyze the operations and financial performance of state enterprises and, in the year 2023, the information related to 30 more SOEs was included in the system. Also, 04 awareness programmes about the Management Information System of the Department of State Enterprises were conducted in the year 2023 for the high management officials including the chairpersons representing the 30 SOEs, under the leadership of the Monitoring Division of the department.

A workshop was held in May 2023, under the chairmanship of the Honorable Chairman of the Committee on Public Enterprises and the Auditor General for the Treasury representatives representing the Board of Directors of Public Enterprises in order to clarify their responsibility. Also, an awareness program on accounting standards and auditing standards to implement the recommendations of the workshop had been held in July 2023 for the Treasury representatives, with the participation of external resource persons.

Royalty was analyzed for the Geological Survey and Mines Bureau in order to increase the state revenue and, a new method of charging Royalty was also introduced.

For the first time, an annual report was prepared for the year 2022 on behalf of the Department of Public Enterprises and the report was submitted to the competition for selecting the best annual report held by the Association of Public Finance Accountants of Sri Lanka (APFASL).

Furthermore, in the year 2023, the management information system of this department was developed in a way that is convenient for users.

According to the recommendations of the Governance Diagnostic Assessment report of the International Monetary Fund, the names of the board members and chief executive officers of the 52 major state-owned enterprises were published on the website of the Department of State Enterprises.

Necessary supervision was strengthened to avoid existing delays and deficiencies in preparation of annual reports as well as obtaining audited annual accounts. With a special focus on the 52 major state-owned enterprises, the state-owned enterprises with delays and deficiencies in the accounts were invited and given necessary advice, technical assistance and guidance and, the progress of those state-owned enterprises is continuously and closely being monitored.

In achieving the Sustainable Development Goals, it can be state as a major challenge for our department to obtain timely data of public enterprises within the prescribed period.

Chapter 06 - Human Resource Profile

6.1 Cadre Management (as at 31.12.2023)

	Approved Cadre	Existing Cadre	Vacancies / (Excess)
Senior	28	24	04
Tertiary	04	03	01
Secondary	35	40	(05)
Primary	16	15	01

6.2 Impact of Excess and Shortages of Cadre for the Performance of the Entity

These vacancies have been created mainly due to the retirement, transfers and also granting of local and foreign leave which was enforced through the Public Administration Circular No.14/2022, 14/2022 (I), 14/2022 (II) and, requests have been made to the Ministry of Public Administration with the recommendation of the Ministry of Finance to fill these vacancies.

6.3. Human Resource Development

Name of the Programme	No of Employees trained	Duration of the program me	Total Investment		Nature of the programme (Local/ Foreign)	Output/ Knowledge gained
			Local (Rs.)	Foreign		
From 01.01.2023 to 31.12.2023						
Certificate Course on Procurement Process	02	02 days	50,000		Local	Knowledge on procurement process
Certificate Course in Answering Audit Queries	01	03 days	15,000		Local	Knowledge on writing answers to audit queries
Certificate Course in Accounting Role and Practical Use	03	10 days	30,000		Local	Training on Accounting
Certificate in English for office management	03	10 days	75,000		Local	Use of English Language in Office Management
the F.R. 104 inspection of the losses/ damages	01	01 day	5,000		Local	Knowledge on losses/ damagesunder F.R.104
Work Shop on Advance Microsoft Excel Training for Data Analysis	09	03 days	162,000		Local	Knowledge on Advance Microsoft Excel ,Data Analysis
Certificate Course in Annual Board of Survey	01	02 days	10,000		Local	Knowledge on Board of Survey
Stores Management purchasing Procedures	02	02 days	19,000		Local	Knowledge on Stores Management purchasing Procedures
Maintaining membership in professional bodies						
Attending CA Sri Lanka Annual Conference	1	Annual	90,000			To maintain professionals with expert knowledge in financial analysis and to provide necessary counseling and training to those institutions on the affairs of the financial sector of public enterprises through the simultaneous develop ment of other subject knowledge.
Payment of annual fees to maintain professional membership of CPFA and APFA	3	Annual	48,000			
Payment of annual fees to maintain CIMA Professional Membership	3	Annual		933 pounds		
Payment of annual fees to maintain CA Sri Lanka professional membership	2	Annual	92,000			
Payment of annual fees to maintain CMA professional membership	1	Annual	9,500.00			
Payment of Annual Fees as a Training Partner Institute of CA Sri Lanka		Annual	25,000.00			

Name of the Programme	No. of employees trained	Duration of the programme	Total Investment		Nature of the programme (Local/ Foreign)	Output/ Knowledge gained	
			Local (Rs.)	Foreign			
Training from 01.01.2023 to 31.12.2023							
Development partnership learning-South-South cooperation (ITEC)	1	19 days	Insurance 6,564.63	0	USD. 520	Foreign	The opportunity is provided to gain international level knowledge and experience in the relevant fields to improve the performance of officers
Effective management of Public Investment	1	07 days	Insurance 4,392.45	USD. 240	USD 240		
Capacity Development Programme on USE of Social Media	1	07 days	Insurance 4392.45	USD 280	USD 280		
IFC-Milken institute capital market programs alumni programme	1	04 days	0	0	USD 160	Foreign	
International Programme on Financial Inclusion and Digital Transformation	1	28 days	Insurance 12,658.45	Warm clothing allowance 33,585.75	USD 1120	Foreign	

Name of the Programme	No. of employees trained	Duration of the programme	Total Investment			Nature of the programme (Local/ Foreign)	Output/ Knowledge gained
			Local (Rs.)		Foreign		
“Achieving Growth Friendly Climate Action and Financing for Emerging and Developing Economies	1	04 days	Insurance 3,540.90	0	USD 75	Foreign	The opportunity is provided to gain international level knowledge and experience in the relevant fields to improve the performance of officers
Practice Experience of Making Yunnan a Pivot for China’s Opening up to South and Southeast Asia	1	14 days	Insurance	Warm clothing allowance 31,397.97	USD 375	Foreign	
Seminar on Banking & Finance for Developing Countries	1	18 days	-	Warm clothing allowance 30,877.29	USD 375	Foreign	
Enhancing performance of young officials in Developing Countries (AIBO)	1	16 days	Insurance 6,651.65	Warm clothing allowance 31,251.94	USD 375	Foreign	
Seminar on Tourism Management for Sri Lanka	1	16 days	-	Warm clothing allowance 31,347.65	USD 375	Foreign	
Seminar on Human Resources Development for Developing Countries	1	21 days	-	Warm clothing allowance 31,258.41	USD 375	Foreign	

Name of the Programme	No. of employees trained	Duration of the programme	Total Investment			Nature of the programme (Local/ Foreign)	Output/ Knowledge gained
			Local (Rs.)		Foreign		
Seminar on Reform and Governance of State-owned Enterprises for the “Belt and Road” Countries	1	22 days	-	Warm clothing allowance 31,258.40	USD 375	Foreign	The opportunity is provided to gain international level knowledge and experience in the relevant fields to improve the performance of officers
Seminar on International Management Capability of Enterprises for Developing Countries	1	26 days	-	Warm clothing allowance 30,259.65	USD 375	Foreign	
Seminar on International Management Capability of Enterprises for Developing Countries	1	26 days	-	-	USD 375	Foreign	
Advanced Government Finance Statics	1	05 days	Insurance 3,683.75	Warm clothing allowance 30,511.62	USD 150	Foreign	
Advanced Government Finance Statistics	1	05 days	Insurance 3,683.75	-	USD 150	Foreign	
Programme on Rural Cooperative in India	1	05 days	Insurance 4,022.93	-	USD 175	Foreign	

Name of the Programme	No. of employees trained	Duration of the programme	Total Investment			Nature of the programme (Local/ Foreign)	Output/ Knowledge gained
			Local (Rs.)		Foreign		
Bank Regulation and Financial Risk Prevention for Developing Countries	1	18 days	-	-	USD 375	Foreign	The opportunity is provided to gain international level knowledge and experience in the relevant fields to improve the performance of officers
ADB: PEFA Flagship Training in Asia: Request for Country Nominations	1	05 days	-	-	USD 125	Foreign	

Chapter 07 – Compliance Report

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
1	The following Financial statements/ accounts have been submitted on due date			
1.1	Annual financial statements	Complied		
1.2	Advance account to public officers	Complied		
1.3	Trading and Manufacturing Advance Accounts (Commercial Advance Accounts)	Not Relevant	Not within the Purview of the Department of Public Enterprises.	
1.4	Stores Advance Accounts	Not Relevant		
1.5	Special Advance Accounts	Not Relevant		
1.6	Others (Fuel Price Stabilization Fund)	Complied		
2	Maintenance of books and registers (FR 445)			
2.1	Updating and maintaining the fixed asset register in terms of Public Administration Circular 267/ 2018	Complied		
2.2	Updating and maintaining Personal emoluments register/ Personal emoluments cards	Complied		
2.3	Updating and maintaining the Register of Audit Queries	Complied		
2.4	Updating and maintaining the Register of Internal Audit reports	Complied		
2.5	Prepare all monthly account summaries (CIGAS) and submit to the Treasury on the due date	Complied		
2.6	Update and maintain Register for cheques and money orders	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
2.7	Update and maintain Inventory Register	Complied		
2.8	Update and maintain Stocks Register	Complied		
2.9	Update and maintain Register of Losses / damages	Complied		
2.10	Update and maintain liabilities register	Complied		
2.11	Update and maintain Register of Counterfoil Books (GA – N20)	Complied		
3	The financial authority has been delegated within the institute	Complied		
3.1	Inform the institution about the delegation of financial authority	Complied		
3.2	The authority has been delegated in such manner so as to pass each transaction through two or more officers	Complied		
3.3	The financial authority has been delegated within the institute	Complied		
3.4	Acting under the control of the Accountants in using the Government Payroll Software Package as per Government Accounts Circular No. 171/2004 dated 11.05.2014	Complied		
4	Preparation of Annual Plans			
4.1	Preparation of Annual Action Plan	Complied		
4.2	Preparation of Annual Procurement Plan	Complied		
4.3	Preparation of annual Internal Audit Plan	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
4.4	Prepare the annual estimate and submit it to the National Budget Department (NBD) on the due date	Complied		
4.5	Submit the Annual Cash Flow to the Treasury Operations Department on the due date.	Complied		
5	Audit Queries			
5.1	Answer to all the audit queries by the date fixed by the Auditor General	Complied		
6.	Internal Audit			
6.1	Prepare the Internal Audit Plan at the beginning of the year after consulting the Auditor General in terms of Financial Regulation 134 (2) DM/1-2019	Complied		
6.2	Reply all the internal audit reports within one month	Complied		
6.3	Submit the copies of all the internal audit reports to the Management Audit Department in terms of Sub-section 40 (4) of the National Audit Act No. 19 of 2018	Complied		
6.4	Submit the copies of all Internal Audit Reports to the Auditor General in terms of Financial Regulation 134 (3)	Complied		
7.	Audit and Management Committee			
7.1	Maintain at least 04 Audit and Management Committees during the relevant year as per DMA Circular 1- Maintain at least 04 Audit and Management Committees during the relevant year as per DMA Circular	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
8	Asset Management			
8.1	Submitting information on purchases and disposals of assets to the Comptroller General's Office in terms of Chapter 07 of Asset Management Circular No. 01/2017	Complied		
8.2	Appointing a suitable liaison officer to coordinate the execution of the provisions of that circular and reporting the information about that officer to the Comptroller General's Office in terms of chapter 13 of the above circular.	Complied		
8.3	Conduct Boards of Surveys and submit the relevant reports to the Auditor General on the due date in accordance with Public Finance Circular No. 05/2016.	Complied		
8.4	The excesses, deficiencies and other recommendations revealed in the annual Board of survey have been made within the period mentioned in the circular	Complied		
8.5	Carry out the disposal of condemn articles in terms of FR 772	Complied		
9	Vehicle Management			
9.1	Prepare and submit the daily running charts and monthly summaries of the pool vehicles to the Auditor General on due date	Complied		
9.2	Dispose the condemned vehicles within a period of less than 6 months after condemning	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
9.3	Maintain and update the vehicle log books	Complied		
9.4	Take action in terms of F.R. 103, 104, 109 and 110 with regard to every vehicle accident	Complied		
9.5	Re-inspection of fuel combustion of vehicles in accordance with the provisions of paragraph 3.1 of Public Administration Circular No. 2016/30 dated 29.12.2016	Not Relevant	Due to the existing fuel rationing system, it was not possible to carry out the relevant inspection and in the future, arrangements will be made to carry out the relevant fuel inspection according to P.A.C.30/2016.	Accordingly, actions will be taken to perform the related fuel inspection
9.6	Transfer the absolute ownership of the leased vehicle log books after the lease term	Complied		
10	Management of Bank Accounts			
10.1	Prepare and certified the bank reconciliation statements on the due date and submitted them for Audit	Complied		
10.2	Settle the dormant bank accounts brought forward in the year under review or in previous years	Complied		
10.3	As per the Financial Regulations, settle the balances within one month for which the adjustments had to be made regarding balances that had been disclosed through bank reconciliation statements	Complied		
11	Utilization of Provisions			
11.1	Spend without exceeding the limits of provisions allocated	Complied		
11.2	The liabilities not exceeding the provisions that remained at the end of the year as per the FR 94(1)	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
12	Advances to Public Officers Account			
12.1	Compile with the limits	Complied		
12.2	Carry out a time analysis on the loans in arrears	Complied		
12.3	Settle the loan balances in arrears for over one year	Complied		
13	General Deposit Account			
13.1	Take action in relation to disposal of lapsed deposits as per F.R.571	Complied		
13.2	Update and maintain the control register for general deposits	Complied		
14	Imprest Account			
14.1	Remit the balance in the cash book at the end of the year under review to TOD	Complied		
14.2	Settle the ad-hoc sub imprest issued as per F.R. 371 within one month from the completion of the task	Complied		
14.3	Issue the ad-hoc sub imprests not exceeding the limit approved as per F.R. 371	Complied		
14.4	Reconcile the balance of the imprest account with the Treasury books monthly	Complied		
15	Revenue Account			
15.1	Make the refunds from the collected revenue, in terms of the relevant regulations	Complied		
15.2	Directly credit the revenue collection to the revenue account, without crediting to the deposit account	Complied		
15.3	In terms of FR 176 forward the returns of arrears of revenue to the Auditor General	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non-compliance inFuture
16	Human Resource Management			
16.1	Maintain the staff within the approved cadre	Complied		
16.2	Issue a duty list in writing to all members of the staff	Complied		
16.3	Submit all reports to MSD in terms of the Circular no. 04/2017 dated 20.09.2017	Complied		
17	Provision of Information to the Public			
17.1	Appoint an information officer and update and maintain a proper register of information in terms of Right To Information Act and Regulation	Complied		
17.2	Information about the institution have been provided to the public by the website and facilitate the public for appreciation /allegation against the public institution through the website or alternative measures.	Complied		
17.3	Submit Bi-Annual and Annual reports as per section 08 and 10 of the RTI Act	Complied		
18	Implementing Citizens Charter			
18.1	Formulate and implement a Citizens Charter/ Citizens Client's Charter in terms of the Circular number 05/2008 and 05/ 2018(1) of the Ministry of Public Administration and Management	Complied		

No.	Applicable Requirement	Compliance Status (Complied/ Not Complied)	Brief Explanation for NonCompliance	Corrective Actions Proposed to Avoid Non- compliance inFuture
18.2	Devise a methodology by the institution in order to monitor and assess the formulation and the implementation of Citizens Charter/ Citizens client's charter as per paragraph 2.3 of the Circular	Complied		
19	Preparation of the Human Resource Plan			
19.1	Prepare a human resource plan in terms of the format in annexure 02 of Public Administration Circular No. 02/2018 dated 24.01.2018.	Complied		
19.2	Ensure a minimum training opportunity of not less than 12 hours per year for each member of the staff in the aforesaid Human Resource Plan	Complied		
19.3	Sign Annual Performance Agreements for the entire staff based on the format in annexure 01 of the aforesaid Circular	Complied		
19.4	Appoint a senior officer assigning the responsibility of preparing the human resource development plan, organizing capacity building programs and conducting skill development programs as per paragraph No.6.5 of the aforesaid Circular	Complied		
20	Responses for Audit Paragraphs			
20.1	Rectify the shortcomings pointed out in the audit paragraphs issued by the Auditor General for the previous years	Complied		